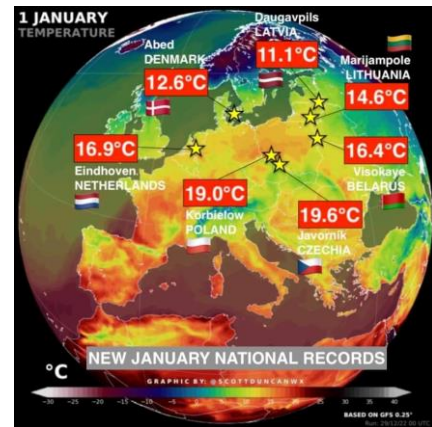

Statistika z meteorologické stanice Javorník za měsíc leden

V časovém období 21. 12. 2022 – 20. 1. 2023 panovalo extrémní teplo. Začátkem roku do Evropy proudil velmi teplý vzduch z Afriky. Sníh nikde nebyl, jen v nejvyšších nadmořských výškách, stály i lyžařské areály. V rámci celé ČR Javorník získal 1. místo co se týče naměřené absolutní teploty pro měsíc leden. Rekordní teplota byla naměřena 2:20 hod. ráno! 1. 1. 2023 padl absolutní teplotní rekord pro celý leden. **V historii měření v ČR v lednu nebyla nikdy zaznamenána vyšší teplota. V Javorníku bylo nad ránem naměřeno 19,6 °C.** Tak teplo jak v Javorníku, nebylo snad nikde v Evropě – viz meteo snímek (zdroj: Meteo Scott Duncan). Doposud byla vůbec nejvyšší lednová teplota 18,8 °C z Ústí nad Labem 29. ledna 2002. V Javorníku byla dosud nejvyšší hodnota 16,7 °C (rok 1999) – rekord překonán 1. 1. 2023. Kolem 20. dne v měsíci po dlouhé době dorazila zima a napadl dlouho očekávaný sníh, děti se tak mohly konečně vydovádět ve sněhové nadílce. Ovšem, hned pak nastalo inverzní počasí, mrznoucí mlha, která dělala obrovské problémy na Travné a Zálesí. Tento dlouhý inverzní oblak se táhl od Francie až po Bělorusko, a měl téměř 3000 kilometrů! Bohužel, uhodily i silné mrazy – v kmenech stromů vlivem předchozího teplého počasí začala proudit míza a byly nalité pupeny. Stromy navíc rostou na skalnatém podloží a jsou mělce zakořeněny. Stromy tudíž zatížením silné námrazy praskaly a padaly, kde mohly. V lesích byly obrovské škody a kalamitu hlásili nejen lesníci, ale i energetici. Podobné počasí nastalo v lednu 1979, kdy bylo ze začátku také teplo, pak ale přišly mrazy, teplota tehdy spadla o 27 °C, byly rovněž hlášeny obrovské škody v lesích. V roce 2013 byla v Javorníku silná námraza, nezpůsobila však takové rozsáhlé škody a netrvala tak dlouho. V Javorníku sněhová pokrývka vydržela 11 dní – sníh napadl 21. 1. a roztál koncem měsíce.

Hyginská zima – nic takového se letos nekonalo!

dle pranostik jedno z nejstudenějších období (7. do 14. ledna). Svatý Hyginus, jehož památka se připomíná 11. ledna, byl jedním z prvních papežů. Pranostiky hovoří v lednu o tzv. psích dnech a rozdělují měsíc na trojici období - hyginskou zimu, přískké oteplení (kolem 16. ledna) a fabiánskou zimu (období zhruba od 19. do 26. ledna).

Nejtepleji bylo 1. 1. 2023 - naměřeno **19,6 °C**.

Nejchladněji bylo 29. 1. 2023 - naměřeno **-4,5 °C**. Poslední největší mráz byl v roce **2010** (-20,6 °C).

Za měsíc spadlo **34,6 mm srážek**.

Celodenní mrazy v lednu: 2023 (3), 2022 (1), 2021 (5), 2020 (0), 2019 (6), 2018 (4), 2017 (14), 2016 (11), 2015 (3), 2014 (10), 2013 (18), 2012 (7).

Něco málo zaznamenáno v měsíci:

1. 1. v Javorníku bylo nad ránem naměřeno 19,6 °C. Padl absolutní teplotní rekord pro celý měsíc leden. Javorník tak drží prvenství v absolutním teplotním rekordu jak pro celý měsíc září, tak nově měsíc leden. Venku převládá jarní počasí – někteří zahradkáři stříhají ovocné stromky, hrabají zahrady. Venku bylo na kratasy a tričko, občané využívají teplého dne pro procházky v přírodě, někteří vytáhli své motorky, nebo kola či kolečkové brusle. Bylo možné pozorovat přelety divokého ptactva. Začíná kvést dřín a některé jarní květiny. Příroda je poblázněná – zahlédnout šlo včely, žížaly nebo ježky.

3. 1. naše planeta proletěla proudem částic uvolněných v dávné minulosti z vyhaslé komety 2003 EH1. Na ranním nebi pak zazářilo několik padajících hvězd, které vylétaly z oblasti mezi souhvězdím Herkula, Pastýře a Draka. Jelikož se v této části oblohy ve středověku zakreslovalo souhvězdí Quadrans Muralis, nazývají se meteory tohoto roje Kvadrantidy.

7. 1. lednový úplňek ve znamení raka - Vlčí úplňek. Traduje se, že indiánské kmeny pojmenovaly lednový úplňek podle vlků, protože je slyšely výt za zimních lednových nocí. V anglosaské kultuře má název Vlčí úplňek návaznost na slovo Wulf Monath nebo-li Vlčí měsíc, což v saském jazyce znamená právě leden.

12. 1. kolem Slunce, koncem měsíce i kolem Země proletěla „Zelená kometa“ C/2022 E3 (ZTF). Říká se jí „Neandertálská kometa“, protože ji kdysi mohli pozorovat z Evropy neandrtálci. Bezpečně minula naší planetu ve vzdálenosti zhruba 44 mil. km. Načemž se opět ztratí v hlubinách Sluneční soustavy na dalších 50 tisíc let. Prvního února dosáhla perigea – bodu, kdy byla nejbližší k Zemi.

18. 1. po dlouhé době napadl sníh (2 cm) – během dne všechn roztál. Jelikož poslední dny bylo velmi teplo, zahradkářům začaly růst listy tulipánů, sněženek, krokusů nebo narcisů – rozkvetly pouze první krokusy.

21. – 22. 1. po ranním probuzení všechny překvapila pořádná sněhová nadílka. Venku napadlo kolem 10 cm sněhu. Během dne ještě chumelilo, celková sněhová pokrývka se pohybovala kolem 17 cm. Horní Hoštice 20 cm. Nocí bývají kolem nuly a mlhavé, během dne teploty pod nulou, ale mrholí a postupně se tvoří, především na Travné silná ledovka a námraza.

24. 1. Správa silnic Olomouckého kraje a PČR rozhodla několikrát uzavřít silnici II/457 od křižovatky Travná/Zálesí směrem k hraničnímu přechodu. Důvodem byla extrémně silná námraza, kvůli které nejen do

vozovky, ale i na dráty padaly stromy a větve. Dalším problémem byla silná ledovka na silnici – mrznoucí mlha převládající několik dní. Travná a Zálesí bylo několik hodin bez elektriky, výpadky byly i v Javorníku.

26. 1. Zemi minul asteroid, přesněji planetka, o průměru 3,7 až 8,2 metru. Vesmírné těleso se oficiálně jmenuje 2023 BU a objeveno bylo 22. ledna 2023. Vědci dokáží s přesností říct, že těleso naši planetu mine o 3 500 kilometrů. Pro představu: družice pro GPS poletují ve vzdálenosti cca 20 200 kilometrů od Země.

Průměrné měsíční teploty, srážky, maximální náraz větru, maximální a minimální teplota							Tlak (max)	Tlak (min)
LEDEN, Javorník	Tmax v Ø °C	Tmin v Ø °C	mm	F/max (km/h)	Tmax °C	Tmin °C	[hPa]	[hPa]
2023	5,7	1,8	34,6	63	19,6	-4,6	1035,2	990,2
2022	4,3	0,1	29,8	66	12,2	-7,3	1035,9	993,2
2021	2,1	-1,6	36,3	51,8	11,3	-14,7	1020,7	993,8
2020	6,3	0,3	16,4	51,6	12,5	-4,5	1038,3	991,1
Historie - teploty	2007 (7,8 °C)	1987 (-13,2 °C)			2023 (19,6 °C)	1987 (-26,5 °C)		
Historie - srážky	MAX 2013 (80,5 mm)	MIN 2017 (8,3 mm)			Fmax 11. 1. 2007 - 91 km/h			

Pozorovací místo Meteo Horní Hoštice, Vlasta Zetochová, leden:

Nejvyšší denní teplota **15,7 °C** naměřena 1. 1. 2023. Nejnižší teplota **-8,4 °C** naměřena 29. 1. 2023. Průměrná denní měsíční teplota **4,9 °C** a průměrná minimální teplota **1,2 °C**. Za měsíc napršelo **78 mm** dešťových srážek.

Meteostanice Zálesí, Janata Milan, leden:

Nejvyšší denní teplota **16,8 °C** naměřena 1. 1. 2023.

Nejnižší teplota **-8,8 °C** naměřena 20. 1. 2023. Průměrná denní měsíční teplota **3,7 °C** a průměrná minimální teplota **-1,5 °C**. Za měsíc napršelo **13,9 mm** dešťových srážek. (Vlivem „ledové kalamity“ stanice zaznamenávala několik výpadků, data nejsou pro tento měsíc úplná). V noci 1. 1. ve 2:00 hod. bylo v Zálesí naměřeno 16,7 °C.

MZ

Omlouváme se za tiskovou chybu v JZ 02/2023, kde byla omylem přiložena listopadová tabulka. Níže je ta správná, prosincová 2022. Děkuji za pochopení.

Průměrné měsíční teploty, srážky, maximální náraz větru, maximální a minimální teplota							Tlak (max)	Tlak (min)
PROSINEC, Javorník	Tmax v Ø °C	Tmin v Ø °C	mm	F/max (km/h)	Tmax °C	Tmin °C	[hPa]	[hPa]
2022	4,4	-1,3	43,9	72	17,1	-15,5	1037	1001,3
2021	3,1	-1,1	19,9	66,2	12,3	-14,3	1028,6	989,5
2020	6,1	0,5	11	94	14,7	-4,9	1020,9	981,5
2019	7,5	1,9	29,8	82	16,4	-4,5	1032,2	986,9
Historie - teploty Ø °C	2015 (9,9 °C)	1996 (-8,2 °C)			2022 (17,1 °C)	1996 (-25 °C)		
Historie - srážky	MAX: 2005 (95,9 mm)	MIN: 1948 (0,2 mm)			Max. náraz větru 24. 12. 2001 (104 km/h)			